

Fakton Marktupdate

2025 Q1

26 februari 2025

Inhoudsopgave

Samenvatting

Outlook

1. Economie

- Bruto binnenlands product, rente, inflatie
- Conjunctuur
- Arbeidsmarkt
- Consumentenvertrouwen en bestedingen

2. Woningmarkt

- Hypotheekrente
- Woningtransacties en -prijzen
- Bouwkosten
- Bouwvergunningen

3. Investeringsmarkt

- Beleggingsvolume
- Aanvangsrendementen

4. Energiemarkt

- Energieprijzen
- Netcongestie
- CO2

Samenvatting

Economie

- In 2024 Q4 steeg het bruto binnenlands product (bbp) met 0,4 procent ten opzichte van het derde kwartaal van 2024.
- De stijging van het bbp in het vierde kwartaal is vooral toe te schrijven aan het handelssaldo en de investeringen. Ook de consumptie droeg positief bij.
- De inflatie bedroeg in januari 3,3 procent. In de Eurozone bedraagt de inflatie 2,5 procent. De ECB heeft de beleidsrente in het vierde kwartaal verder verlaagd naar een niveau van 2,75 procent.
- De arbeidsmarkt blijft zeer krap, de spanning is weer iets opgelopen. De loonstijging is in januari iets teruggevallen. Consumentenbestedingen zijn de laatste maanden toegenomen, vooral wat betreft duurzame consumptiegoederen.
- De Conjunctuurklok van januari 2025 laat een verbetering zien ten opzichte van vorig kwartaal en wijst op een aantrekkende conjunctuur.

Woningmarkt en nieuwbouwmarkt

- De piek in de hypotheekrente ligt inmiddels alweer anderhalf jaar achter ons. Inmiddels is de dynamiek volledig terug op de woningmarkt. Woningprijzen zijn opnieuw op recordniveau en stijgen met dubbele cijfers.
- Ook bij nieuwbouwtransacties is de dynamiek volledig terug. In 2024 Q3 zijn 69 procent meer nieuwbouwwoningen verkocht dan een jaar geleden. Het niveau ligt boven het vijfjarig gemiddelde.
- In de bouw is de omzet in 2024 beperkt toegenomen, maar in de laatste maanden staan indicatoren weer op groen. Het aantal nieuwbouworders en bouwvergunningen is sterk toegenomen. Bouwkosten stijgen mee.
- In 2024 is de woningvoorraad gegroeid met 82 duizend woningen. Dat is minder dan in de voorgaande vijf jaar. **Er werden 69 duizend nieuwbouwwoningen gerealiseerd, een stuk lager dan de doelstelling van 100 duizend.** Daarnaast werden 13 duizend woningen per saldo toegevoegd door transformaties of splitsing.

Investeringsmarkt

- In 2024 daalde de inflatie, kantelde het rentebeleid en werden de vooruitzichten op kapitaalwaardegroei beter. Dit heeft geleid tot toenemende dynamiek in 2024 en tot een beleggingsvolume van €11,3 miljard. Een stijging van 38% ten opzichte van vorig jaar. Een duidelijk herstel, dat vooral van de woningbeleggingsmarkt moest komen – daar steeg de dynamiek met 99%.
- In de transactiedatabase van Stivad zien wij in het laatste kwartaal van 2024 een aantal interessante nieuwbouw transactiereferenties met een smalle bandbreedte in bruto aanvangsrendementen tussen 4,1 en 4.4 procent op basis van 6 transacties.

Energiemarkt

- Handelsprijzen voor gas zijn de laatste maanden gestabiliseerd op een niveau van circa € 45 per megawattuur.
- Het Nederlandse elektriciteitsnetwerk raakt overvol. Zowel voor invoeding als afname is er op veel plekken geen tot weinig capaciteit beschikbaar voor grootverbruik aansluitingen.
- Afgelopen Kerst heeft netbeheerder Stedin voor het eerst aggregaten moeten inzetten, omdat de reservecapaciteit ook niet genoeg was. Het bedrijf waarschuwt dat stroomstoringen vaker kunnen voorkomen.
- Geopolitieke ontwikkelingen brengen grote onzekerheid op de energiemarkt. De opstelling van Trump zorgt ervoor dat Europa versneld zijn afhankelijkheid van gas moet afbouwen en moet inzetten op duurzame energie.

Outlook

Economie

- De raming van het Centraal Planbureau van februari 2025 toont een gunstiger economisch beeld dan eerder verwacht, door een hogere arbeidsparticipatie en lagere werkloosheid. Het CPB gaat uit van een groei van de economie van 1,9% in 2025 en 1,5% in 2026.
- De grilligheid van geopolitieke ontwikkelingen zorgt voor meer onzekerheid in de mondiale economische situatie. Sinds het aantreden van een nieuwe Amerikaanse regering is de voorspelbaarheid van politieke beslissingen afgenomen en zijn disruptieve veranderingen mogelijk op het terrein van handel en internationale samenwerking. Mogelijke importheffingen hebben een opwaarts effect op de inflatie en een drukkend effect op de internationale handel.
- Tegelijkertijd maken interne politieke spanningen en vervroegde verkiezingen in Duitsland en Frankrijk het complexer om te komen tot een gezamenlijke Europese agenda. De opgelopen overheidsschulden in veel Europese landen beperken bovendien de bestedingsruimte van overheden en vormen in zichzelf een potentiële bron van onzekerheid op financiële markten.

Woningmarkt en nieuwbouwmarkt

- Een sterke loongroei en licht dalende hypotheekrentes drijven de vraag naar koopwoningen op. De grootbanken (Rabo, ING, ABN AMRO) verwachten dat in 2025 de huizenprijzen zullen stijgen variërend tussen 5,5 procent (ING) tot 8,8 procent (Rabo) stijging in 2025.
- Toenemende verkopen van nieuwbouw, beter gevulde orderboeken en stijgende omzetten bij projectontwikkelaars zullen er in 2025 toe leiden dat de omzet van bouwbedrijven weer toeneemt. Het aantal nieuwbouwwoningen zal in 2025 waarschijnlijk hoger uitkomen dan in 2024, maar het is niet de verwachting dat de doelstelling van 100 duizend woningen wordt gehaald.
- Op 11 december 2024 vond de Woontop plaats. Tijdens deze top zijn 20 afspraken ondertekend die vooral intentioneel van aard zijn. Dit kabinet ondersteunt nieuwe woningbouw met in totaal € 7,5 miljard.

Investeringsmarkt

- CBRE verwacht dat de Nederlandse commerciële vastgoedmarkt staat aan de vooravond van een nieuwe investeringscyclus. CBRE verwacht dalende aanvangsrendementen die samengaan met gematigde tot sterke huurgroei in verschillende vastgoedcategorieën. Het totale beleggingsvolume komt in 2025 naar verwachting uit op € 12,5 miljard, een stijging van 10,6% ten opzichte van het beleggingsvolume van 2024.
- De opwaartse lijn is niet gelijk groots en meeslepend, en er zal een zekere mate van onzekerheid blijven. Maar één ding is zeker: de dynamiek op de markt komt terug. We staan overduidelijk aan het begin van een nieuwe cyclus. Het komende jaar verwacht CBRE met name groei op de woning- en kantoorbeleggingsmarkt.

Energiemarkt

- Sinds de start van 2024 zit de gasprijs in een opwaartse trend, waarbij de laatste drie maanden de prijs is gestabiliseerd. De verwachting is dat gasprijzen op termijn verder stijgen door de lage vullingsgraad van de Nederlandse gasvoorraad, wereldwijde economische groei, conflicten en spanningen.
- Netcongestie is een steeds nijpender probleem. De netbeheerders doen er alles aan om het elektriciteitsnet zo snel mogelijk uit te breiden, maar op korte termijn is er meer te verwachten van lokale energie-hubs in combinatie met het aanbieden van flexibele contracten en diensten voor congestiemanagement. Terwijl netbeheerders werken aan netverzwaring en flexibilisering, wat jaren kan duren, moeten energieafnemers nu andere oplossingen zoeken.

1

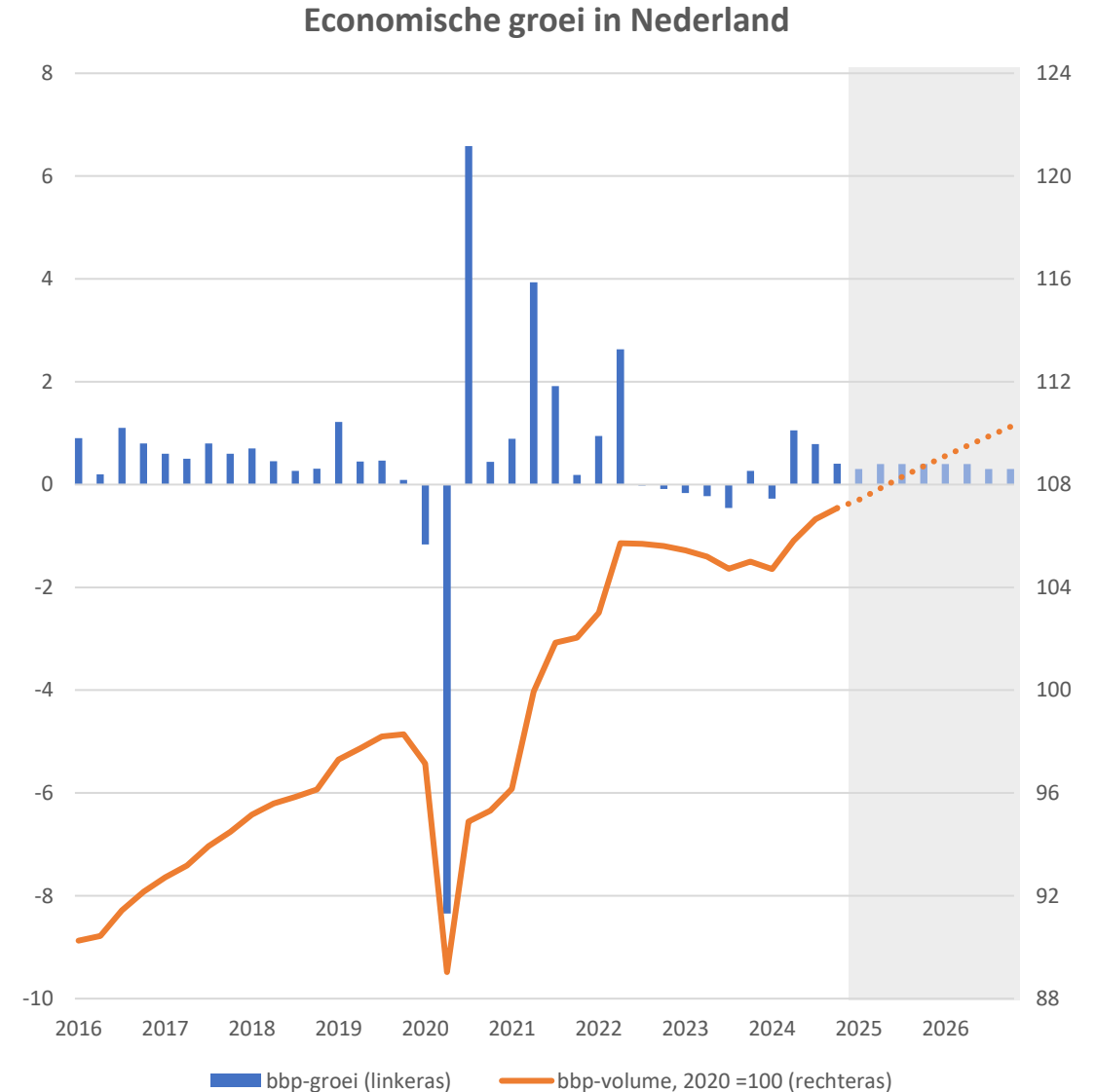
Economie

Bruto binnenlands product

2024 Q4

- Volgens de eerste berekening van het CBS, op basis van nu beschikbare gegevens, steeg het bruto binnenlands product (bbp) in het vierde kwartaal van 2024 met 0,4 procent ten opzichte van het derde kwartaal van 2024. In het derde kwartaal was de groei 0,8 procent.
- De stijging van het bbp in het vierde kwartaal is vooral toe te schrijven aan het handelssaldo en de investeringen. Ook de consumptie droeg positief bij.
- De raming van het Centraal Planbureau van februari 2025 toont een gunstiger economisch beeld dan eerder verwacht, door een hogere arbeidsparticipatie en lagere werkloosheid. Het CPB gaat uit van een groei van de economie van 1,9% in 2025 en 1,5% in 2026.
- De koopkracht stijgt in 2025 met 0,6 procent en het begrotingstekort komt uit op 1,8 procent.

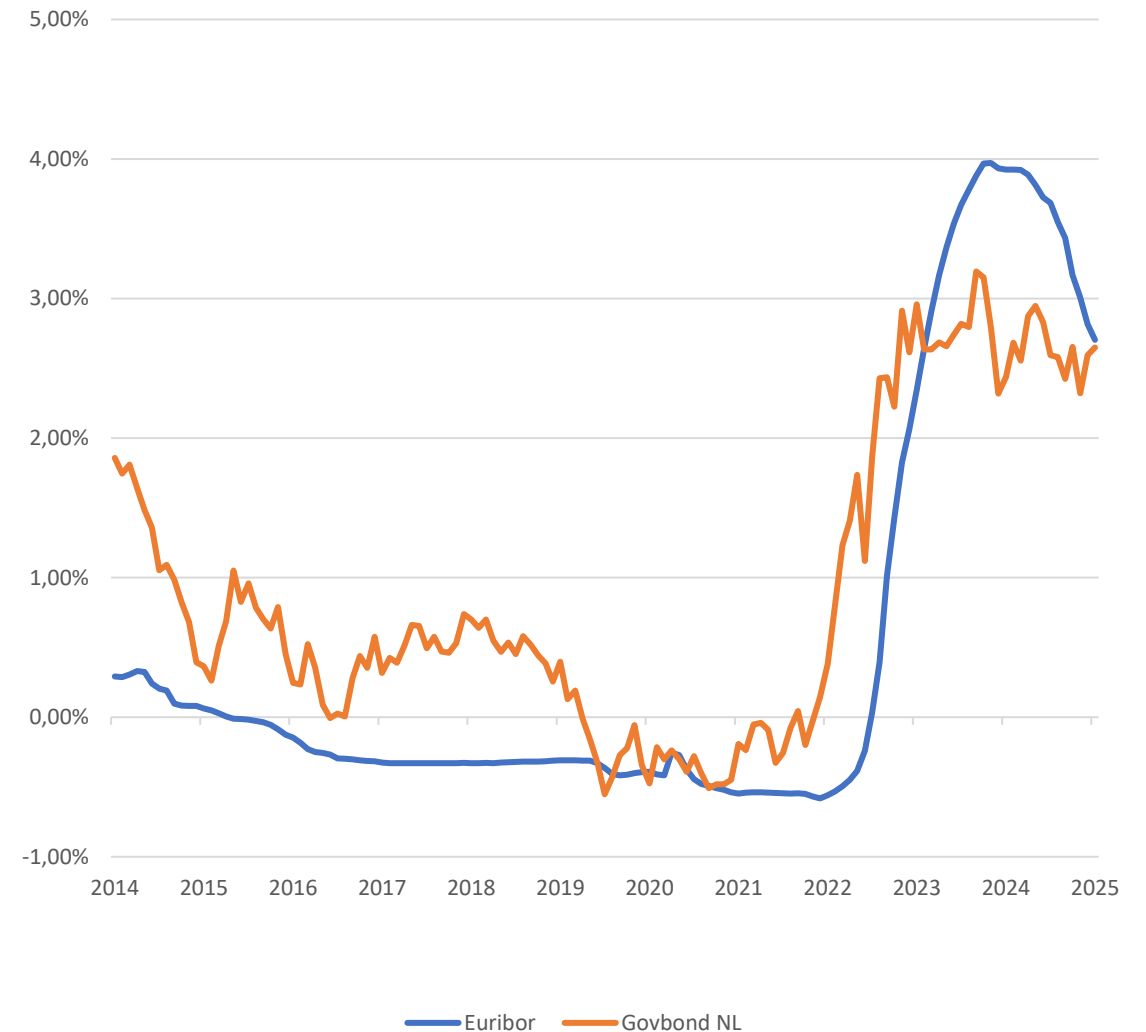

Rente: 3m Euribor & 10j Govbond

2025 januari

- Sinds vorig kwartaal heeft de ECB de (overnight) depositorente tweemaal verlaagd met 25bps in december en in februari. De depositorente staat nu op 2,75 procent.
- De 3-maands Euribor toont een sterke relatie met de ECB beleidsrente (depositorente) en staat eind januari op 2.70 procent. Euribor is een samenvoeging van Euro Interbank Offered Rate. Dit is het gemiddelde rente tarief waartegen een groot aantal vooraanstaande Europese banken (het bankenpanel) elkaar leningen in euro's verstrekken.
- De korte rente bereikte een jaar geleden zijn hoogtepunt op bijna 4,0 procent, maar is sindsdien weer enigszins gedaald. Externe financiering wordt hierdoor weer relatief aantrekkelijk.
- De oranje lijn geeft de rente op staatsobligaties met een looptijd van 10 jaar voor de Nederlandse overheid weer. Deze is gestabiliseerd en staat per eind januari op 2,6 procent.

Rente Euribor en Nederlandse staatsobligaties 10 jaar

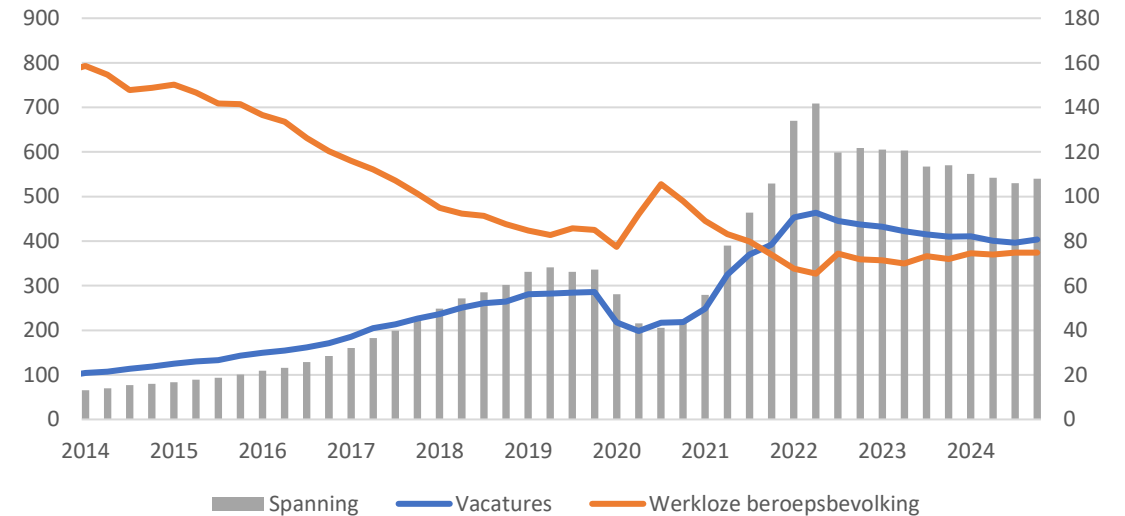

Arbeidsmarkt

2024 Q4

- Het aantal vacatures nam in het vierde kwartaal toe met 7 duizend terwijl het aantal werklozen gelijk bleef. De arbeidsmarkt werd hierdoor krappere, terwijl de krapte in de voorgaande kwartalen vrijwel steeds afnam. Voor elke 100 werklozen waren er 108 openstaande vacatures.
- In januari 2025 waren 386 duizend mensen van 15 tot 75 jaar werkloos. Dat is 3,8 procent van de beroepsbevolking, een toename van 0,1 procent ten opzichte van vorig kwartaal.
- In januari 2025 zijn de cao-lonen (per uur inclusief bijzondere beloningen) op jaarbasis met 5,6 procent toegenomen. In december was de toename nog 6,4 procent. Dat is een opvallend grote afname, maar het is te vroeg om te zeggen of hiermee een trendbreuk is ingezet.

Spanning arbeidsmarkt (Seizoengecorrigeerd)

Cao-loonontwikkeling

Consumentenvertrouwen

2025 februari

- De stemming onder consumenten was in februari voor de vijfde maand op rij negatiever dan een maand eerder, meldt het CBS. Het consumentenvertrouwen kwam in februari uit op -32. In januari was dat -28. Zowel het oordeel over het economisch klimaat als de koopbereidheid verslechterde.
- Consumenten waren in februari negatiever over de economie dan in januari. De deelindicator economisch klimaat kwam uit op -54, tegen -50 in januari. De koopbereidheid kwam in februari uit op -17, tegen -14 in januari.
- Met -32 lag het consumentenvertrouwen in februari onder het gemiddelde over de afgelopen twintig jaar (-10). Het vertrouwen bereikte in januari 2000 de hoogste stand ooit (36) en in september en oktober 2022 de laagste stand ooit (-59).

Consumentenvertrouwen

Consumptie huishoudens

2024 december

- In december 2024 hebben huishoudens 1,8 procent meer geconsumeerd dan in december 2023, meldt het CBS. Ze kochten zowel meer goederen als meer diensten.
- Consumenten hebben in december 7,6 procent meer duurzame goederen aangeschaft dan een jaar eerder. Ze kochten vooral meer auto's en elektrische apparaten. Ook gebruikten ze 2,6 procent meer overige goederen dan in december 2023, zoals energie, motorbrandstoffen en spullen voor de persoonlijke verzorging. Aan voedings- en genotmiddelen hebben ze, voor prijsveranderingen gecorrigeerd, 2,0 procent minder uitgegeven.

Consumenten hebben in december 0,8 procent meer diensten afgenomen. Ze hebben vooral meer besteed aan vervoer en communicatie, medische diensten, horeca en recreatie en cultuur.

- Volgens de consumptieradar van januari waren de omstandigheden voor de consumptie in januari ongunstiger dan in december. Dat komt vooral doordat de stijging van de beurskoersen en de stijging van de huizenprijzen ten opzichte van een jaar eerder kleiner waren. Verder waren producenten negatiever over de ontwikkeling van hun personeelssterkte.

Bron: [StatLine - Consumptieve bestedingen door huishoudens; nationale rekeningen, 2021=100](#)

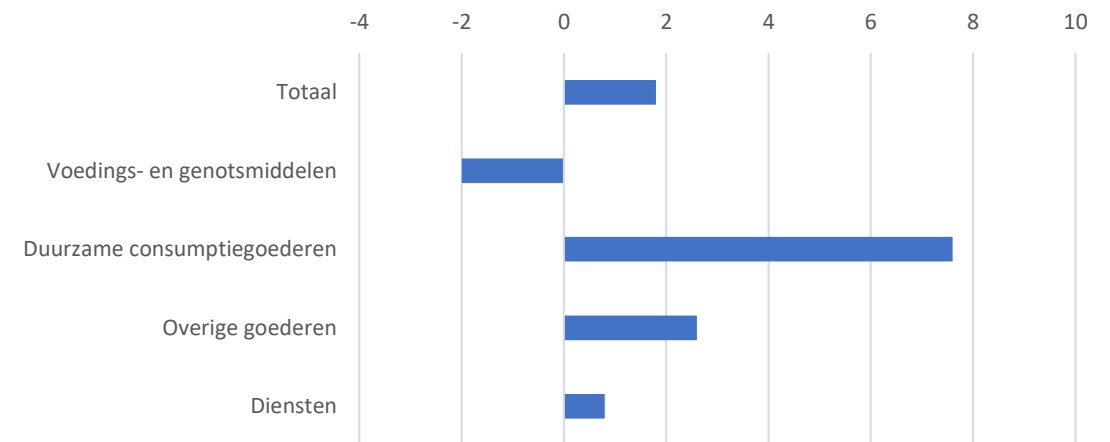
Binnenlandse consumptie huishoudens

(volume, koopdaggecorrigeerd)
% verandering t.o.v. een jaar eerder

Consumptie huishoudens naar categorie

Volume, koopdaggecorrigeerd

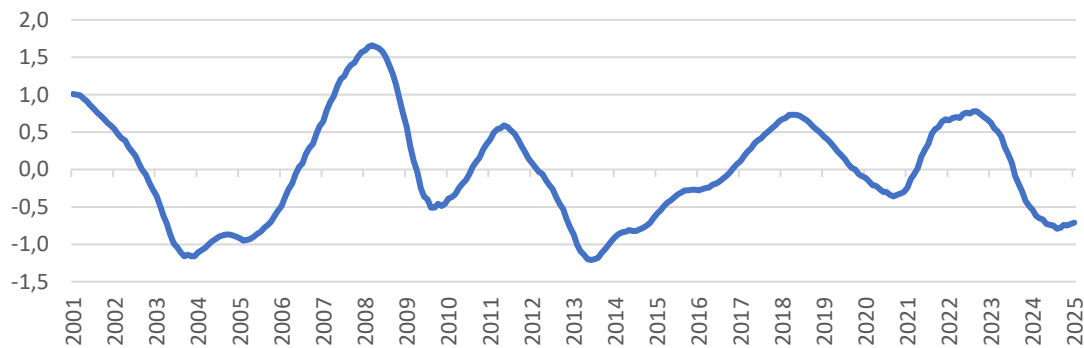

Conjunctuurklok

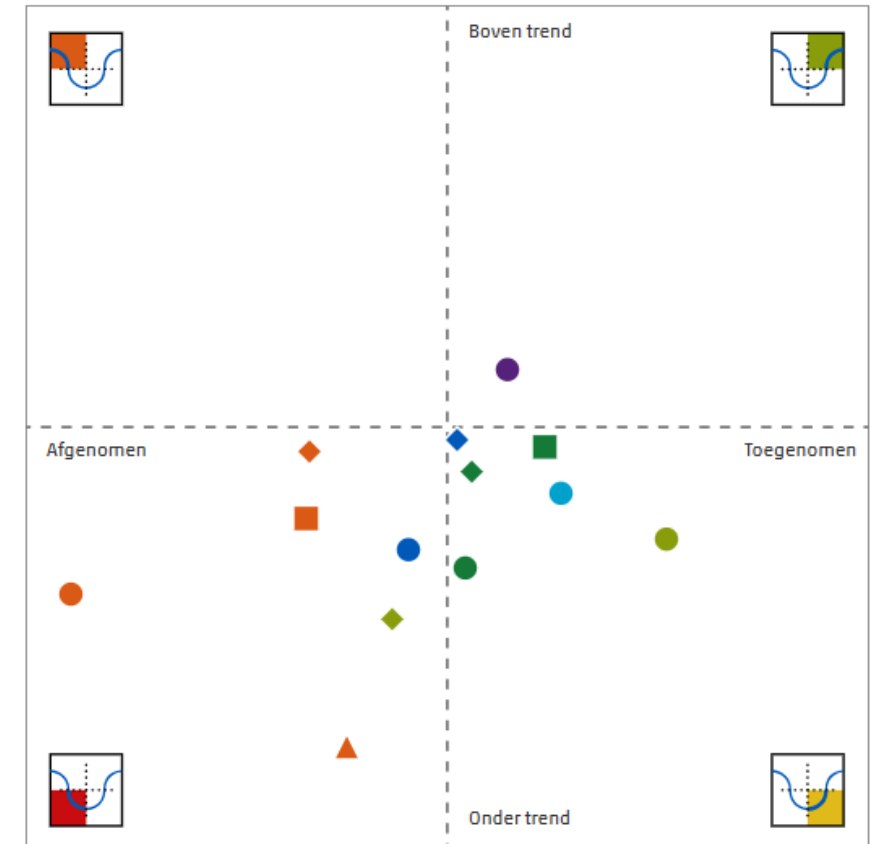
2025 januari

- De Conjunctuurklok is een hulpmiddel voor het bepalen van de stand en het verloop van de Nederlandse conjunctuur. Per januari 2025 toont de klok een negatieve conjunctuur, maar een verbetering ten opzichte van vorige maanden.
- Ten opzichte van een kwartaal eerder zijn meerdere indicatoren opgeschoven van het kwadrant linksonder naar rechtsonder.
- De indicator 'prijzen koopwoningen' in het kwadrant rechtsboven wijst op een groei van de woningmarkt

Conjunctuurklokindicator

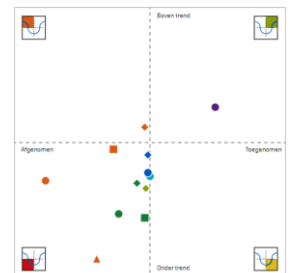

Bron: [Conjunctuurklok | CBS](#)

● Consumentenvertrouwen	◆ Producentenvertrouwen
● Consumptie	◆ Investeringen
■ Uitvoer	● Faillissementen
◆ Productie	● Gewerkte uren
◆ Omzet uitzendbranche	■ Vacatures
▲ Werkloosheid	● Prijzen koopwoningen
● Bbp	

2024 oktober

2

Woningmarkt

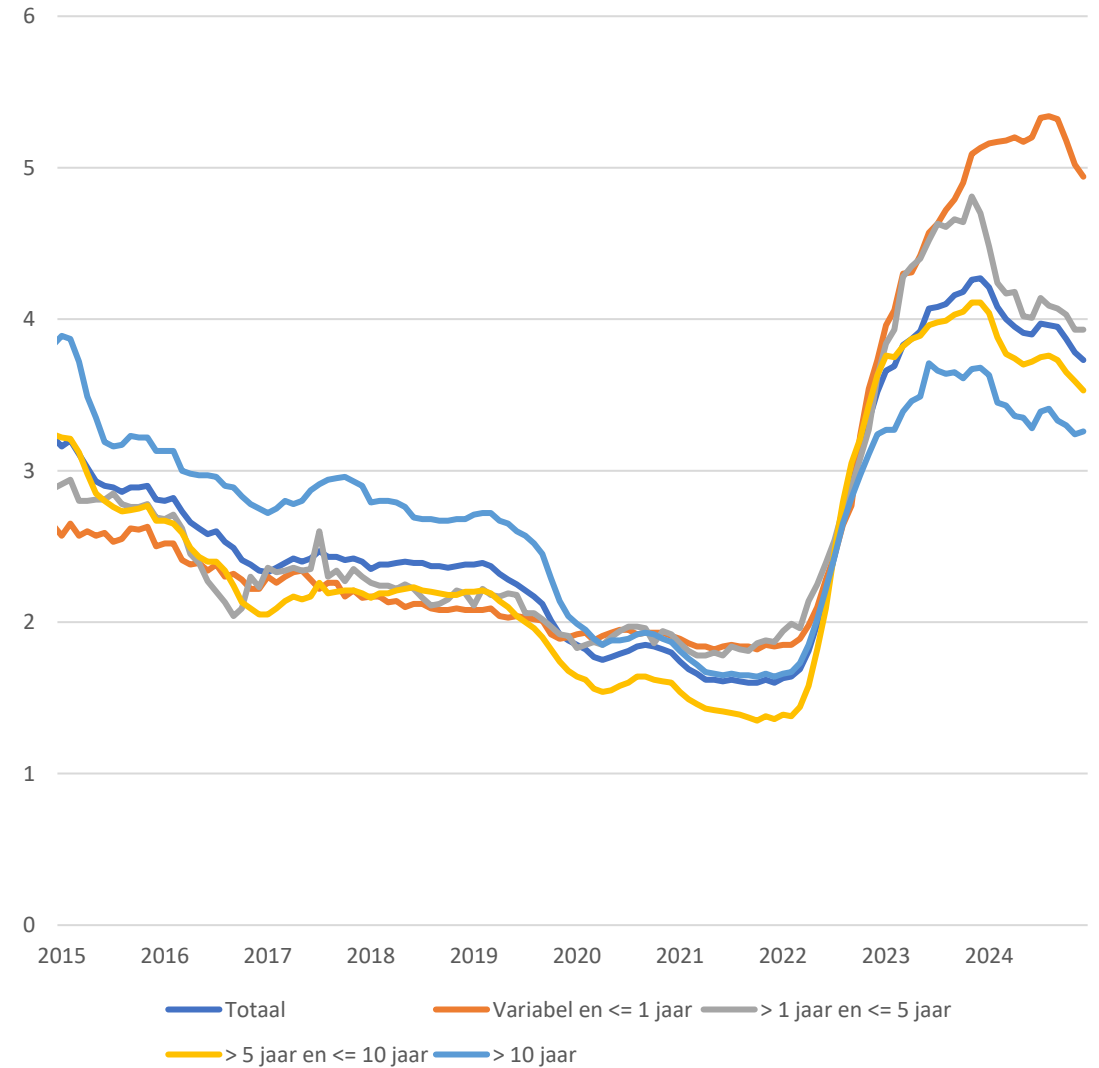

Ontwikkeling hypotheekrente

2024 december

- In de afgelopen 3 maanden zijn hypotheekrentes verder gedaald. De rentedaling zorgt voor lagere maandlasten en een prijsopdrijvend effect voor de woningmarkt.
- De >10-jaars bancaire rente op zuiver nieuw afgesloten woninghypotheken staat nu op 3,26 procent.

Hypotheekrente ontwikkeling

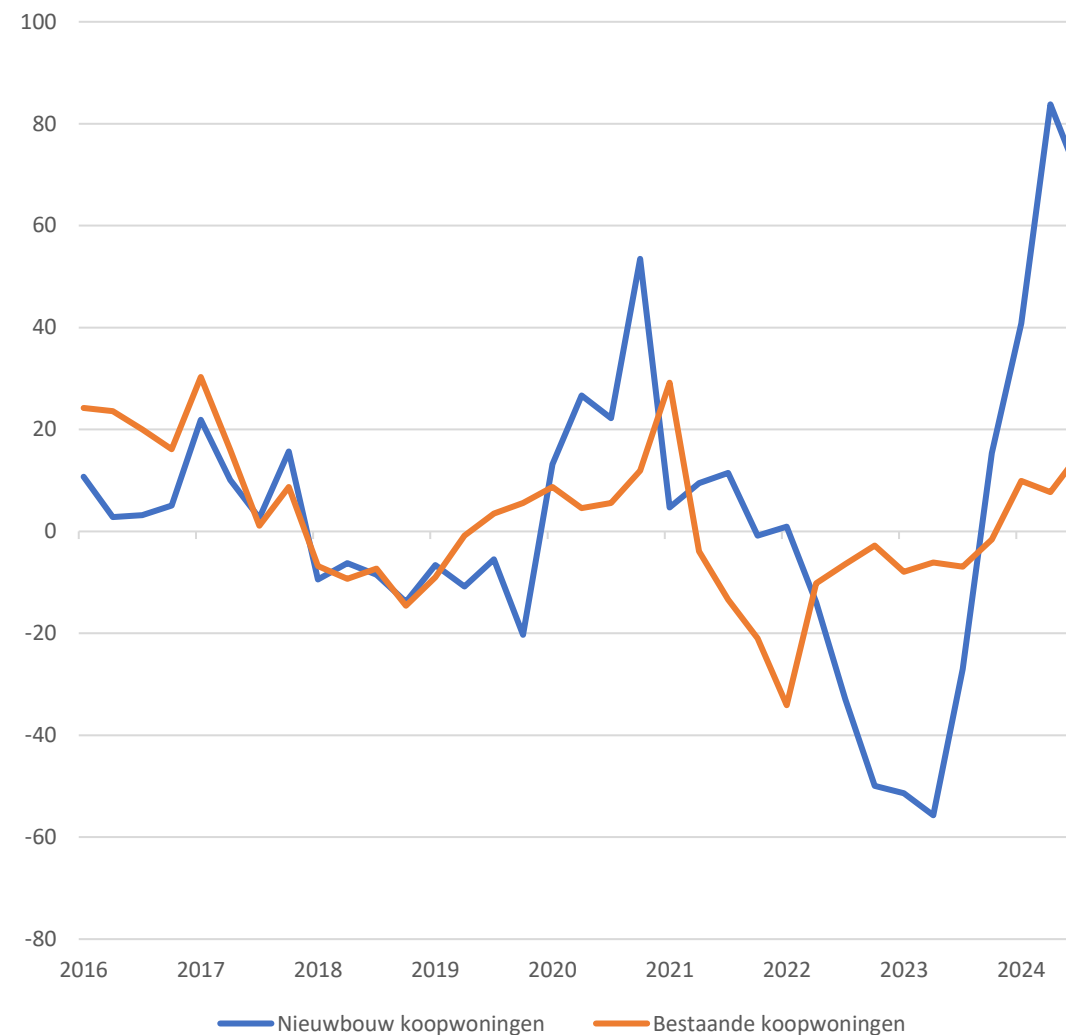
Aantal verkochte woningen

2024 Q3

- De dynamiek op de woningmarkt is volledig terug na de tijdelijke terugval van begin 2022 als gevolg van de plotselinge stijging van de rente.
- In het derde kwartaal van 2024 zijn 6.565 nieuwbouwwoningen verkocht. Dit is 69 procent meer dan het derde kwartaal van 2023. Het verkoopaantal is 9 procent hoger dan het vijfjarig kwartaalgemiddelde van het derde kwartaal (6.005). De nieuwbouwmarkt presteert momenteel bovengemiddeld goed.
- Het aantal transacties van bestaande bouw is het afgelopen jaar stabiel gebleven dan van nieuwbouw.
- In het derde kwartaal van 2024 bedroeg het totaal aantal transacties (bestaande bouw en nieuwbouw) 60.712, een sterke toename ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder (50.827, plus 19,4 procent).

Verkochte woningen

Ontwikkeling t.o.v. een jaar eerder (%)

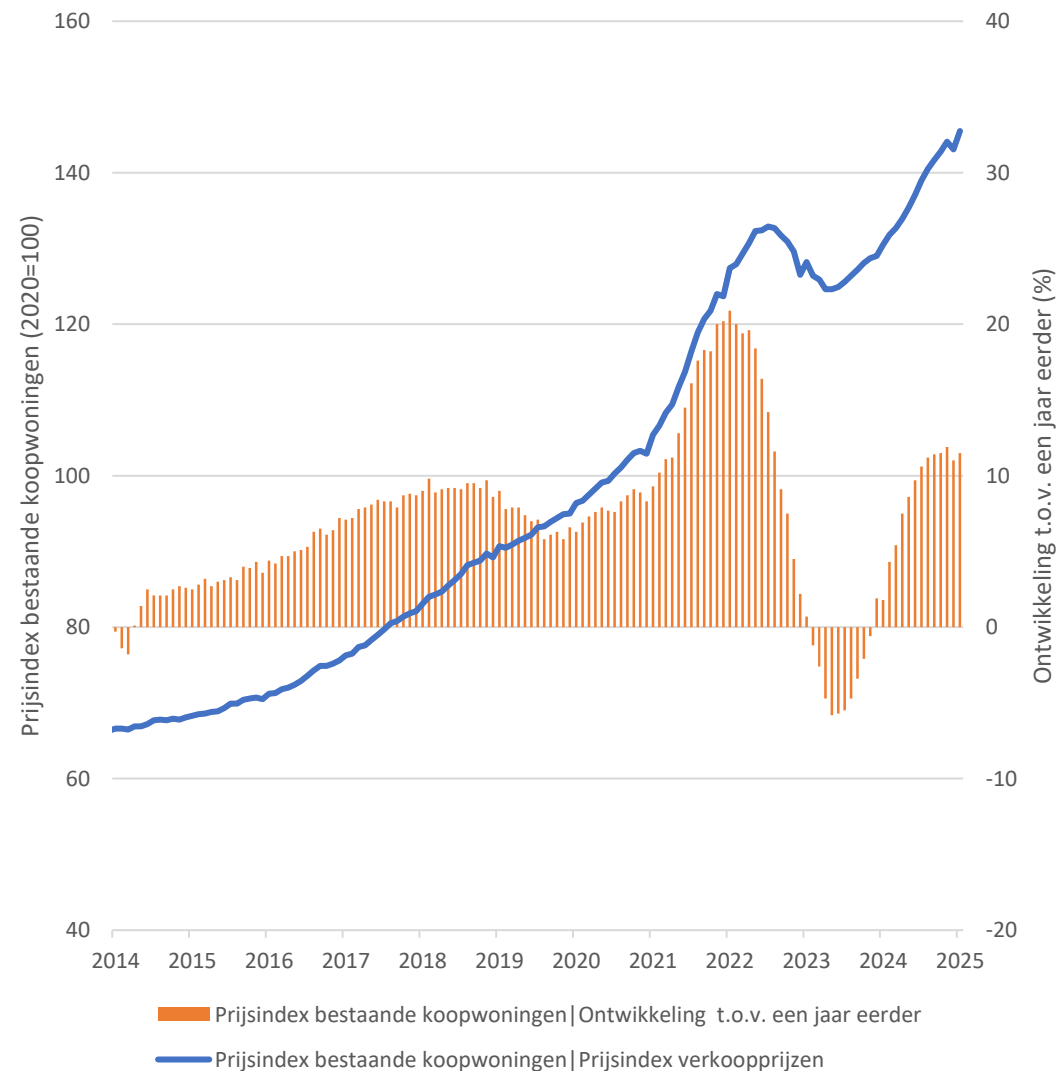
Woningprijzen

2025 januari

- In januari 2025 waren de prijzen van bestaande koopwoningen gemiddeld 11,5 procent hoger dan in januari 2024. Ook op maandbasis stijgen de prijzen door. Huizenprijzen lagen in januari 1,6 procent hoger dan een maand eerder.
- De prijzen van bestaande koopwoningen bereikten in juni 2013 een dieptepunt. Vervolgens was er sprake van een stijgende trend t/m juli 2022. Toen sloeg de trend om en daalde de prijsindex tot juni 2023. Sindsdien stegen de prijzen van koopwoningen weer.
- De gemiddelde transactieprijs van een woning bedraagt €474.534.

De cijfers van de NVM en het CBS/Kadaster kunnen verschillen. Dat komt doordat de cijfers van de NVM zijn gebaseerd op de koopovereenkomsten van door NVM-makelaars verkochte woningen en het CBS en het Kadaster de prijsontwikkeling meten van alle bestaande koopwoningen in Nederland en gebruikmaken van de koopakten die bij het Kadaster worden geregistreerd.

Ontwikkeling woningprijzen

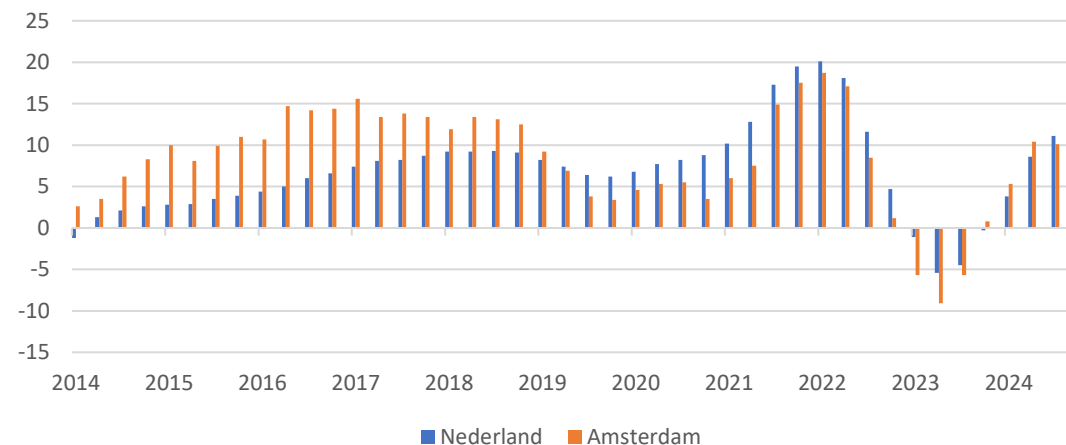
Woningprijzen regionaal

2025 Q4

- De gemiddelde prijsstijging in Nederland was 11,5 procent ten opzichte van een jaar eerder. Opnieuw voert de provincie Utrecht de lijst aan. De prijzen van bestaande koopwoningen in de provincie Utrecht waren in Q4 14,1 procent hoger dan een jaar eerder. Ook in de voorgaande drie kwartalen was de prijsstijging in Utrecht het grootst van alle provincies. Ook in Drenthe, Overijssel, Noord-Brabant, Gelderland en Groningen de prijsstijging groter dan gemiddeld in Nederland. In Zeeland was de prijsstijging, met 7,3 procent, het kleinst.
- In de stad Utrecht waren koopwoningen gemiddeld 16,4 procent duurder dan in hetzelfde kwartaal van vorig jaar. De prijsstijging in Utrecht is een stuk hoger dan in de andere drie grote steden waar de prijsstijging varieerde van 9,0 procent in Amsterdam, 9,4 procent in Rotterdam en 10,4 procent in Den Haag.

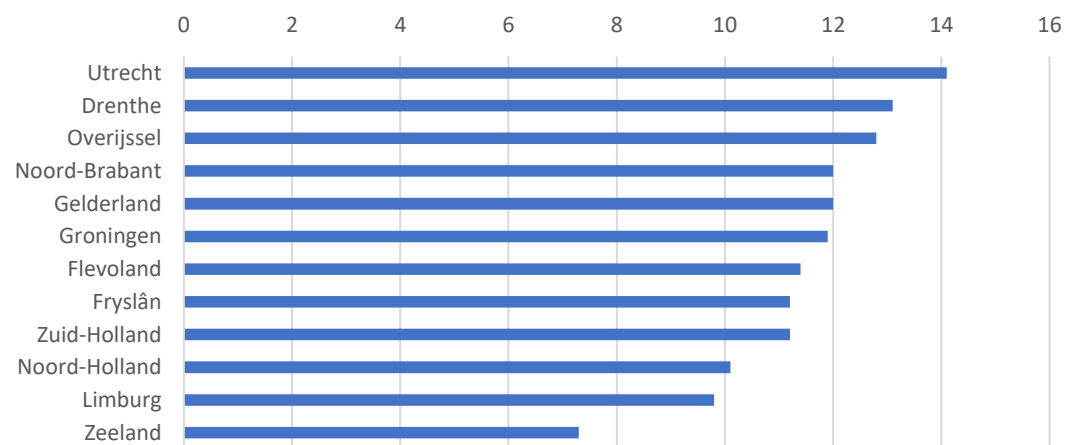
Prijsindex bestaande koopwoningen

Ontwikkeling t.o.v. een jaar eerder

Prijsindex bestaande koopwoningen

Ontwikkeling t.o.v. een jaar eerder

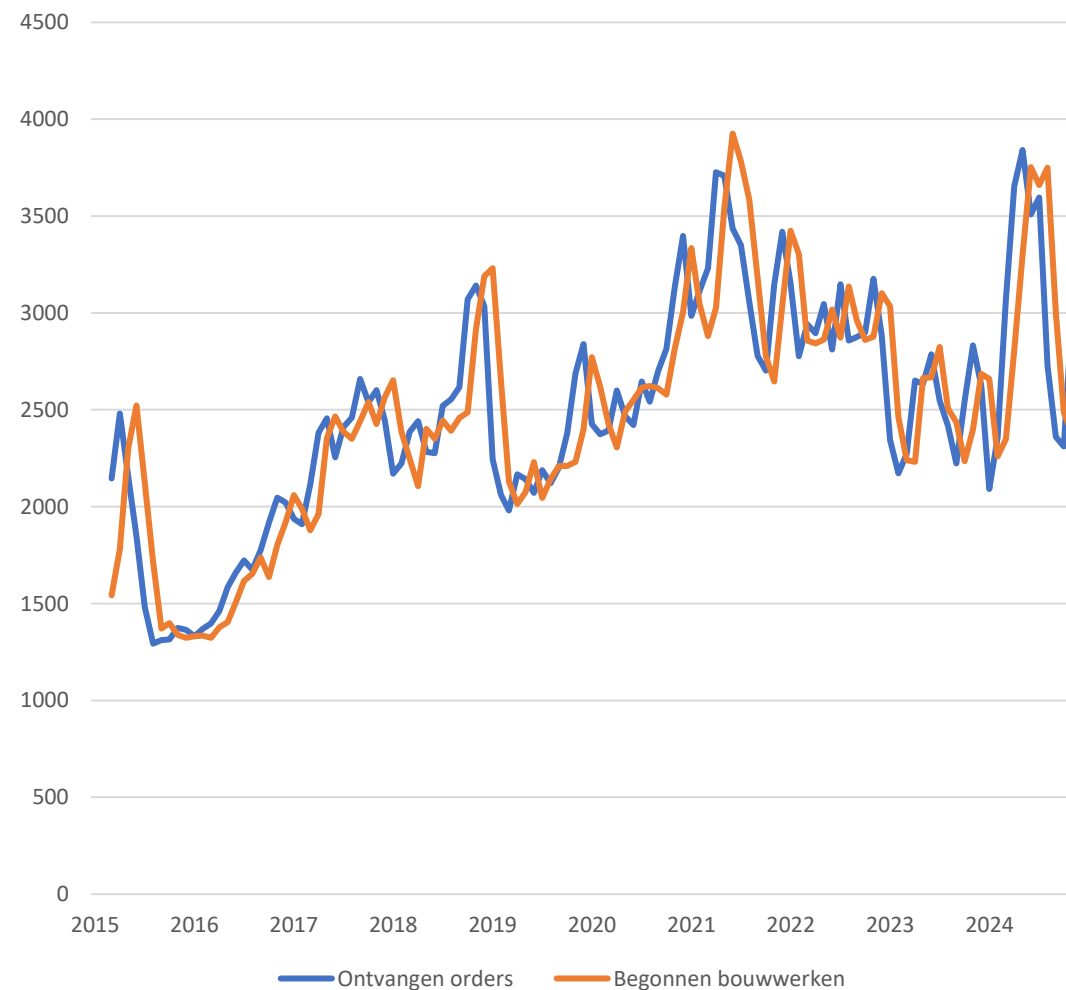
Ontvangen nieuwbouworders wonen

2024 december

- De omzet in de bouw steeg in het vierde kwartaal van 2024 met 4,4 procent. In elk kwartaal van 2024 was de omzetgroei weer iets groter dan een kwartaal eerder. Wel was de omzetgroei over heel 2024 de kleinste in ruim tien jaar.
- Het aantal ontvangen orders voor nieuwbouwwoningen ontwikkelde zich de laatste drie maanden positief. In december is het 3-maands voortschrijdend gemiddelde bijna op het hoogste niveau van het jaar. Vlak voor de zomer was de piek nog iets hoger.

Ontvangen orders en begonnen bouwwerken Nieuwbouw woningen

3-maands voortschrijdend gemiddelde (mln euro)

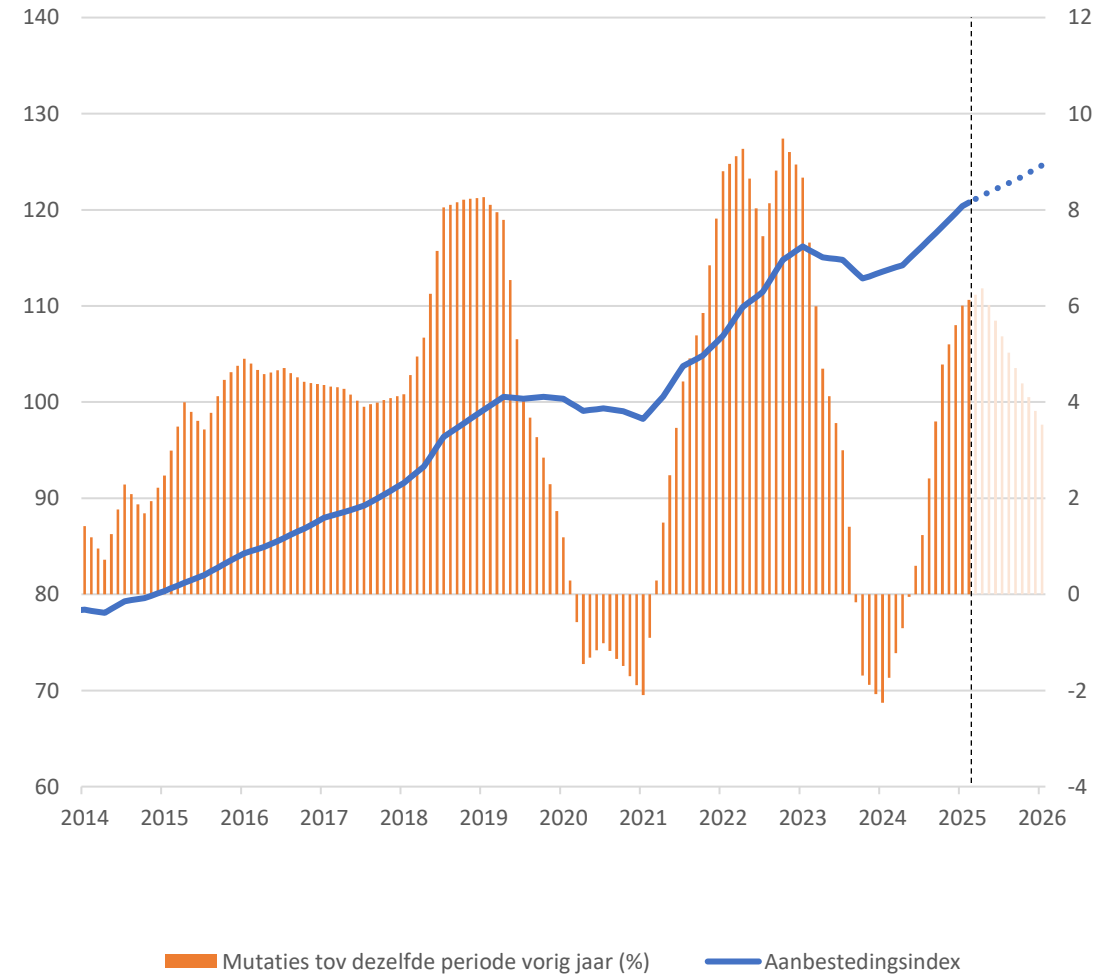

Ontwikkeling bouwkosten

2025 februari

- De bouwkosten van nieuwbouwwoningen stijgen weer sterk. Volgens Bouwkostenkompas/Bouwkostenindex.nl is in februari 2025 de aanbestedingsindex voor Nieuwbouw Woningbouw 6,1 procent hoger dan in februari 2024.
- De aanbestedingsindex is een bouwkostenindex waarbij rekening wordt gehouden met de prijs waarvoor een aannemer het bouwwerk wil uitvoeren (rekening houdend met kortingen of risico-opslagen).
- Bouwkostenkompas verwacht in 2025 een afvlakking van de prijsstijging.

Aanbestedingsindex (Bouwkostenkompas)

Nieuwbouw en bouwvergunningen

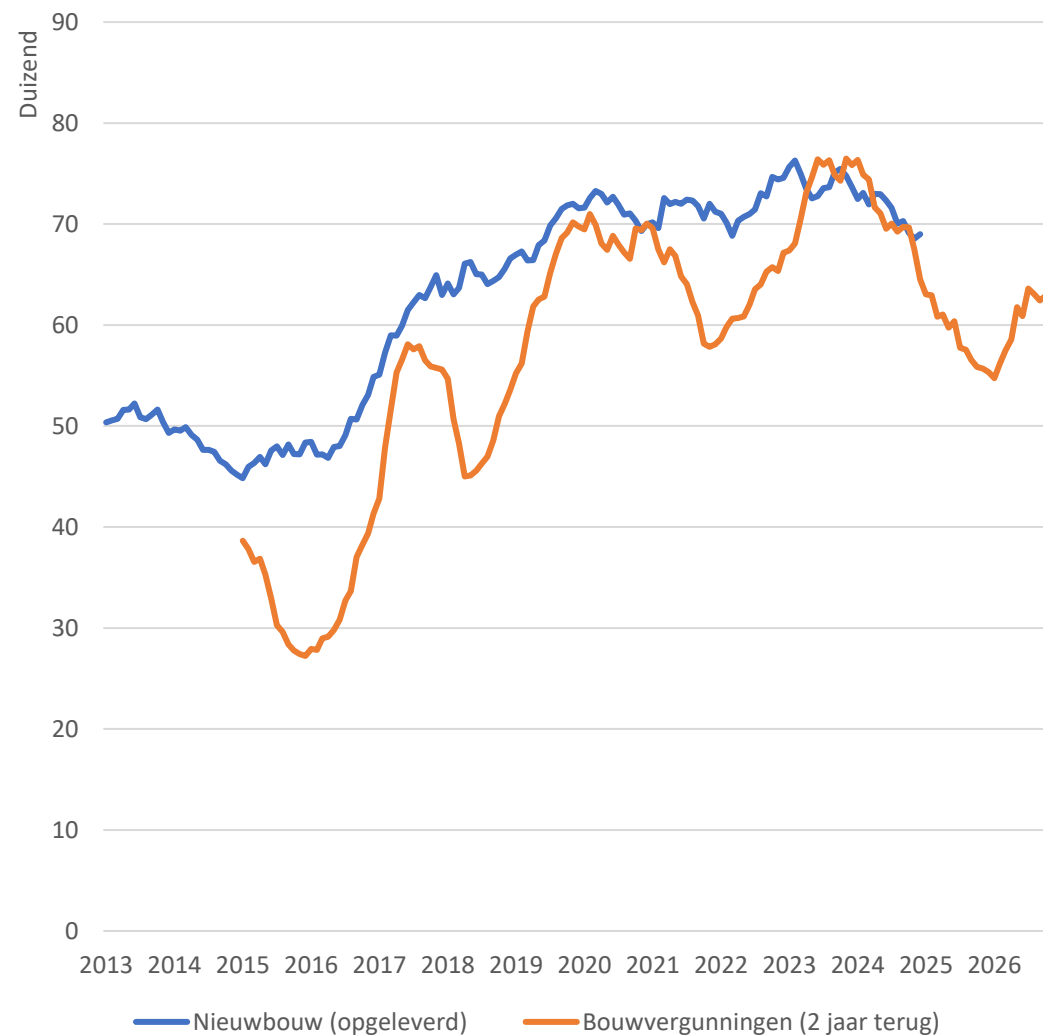
2024 december

- In 2024 zijn 82 duizend woningen aan de woningvoorraad toegevoegd door nieuwbouw van woningen en andere vormen van woningbouw. Dat is minder dan in de voorgaande vijf jaar. In 2024 droeg de woningbouw met 1,0 procent bij aan de woningvoorraad.
- De woningbouw in 2024 bestond uit 69 duizend nieuwbouwwoningen en 13 duizend woningen als het saldo van de overige toevoegingen en onttrekkingen. Dit saldo bestaat uit transformaties van niet-woningen naar woningen en splitsingen en samenvoegingen van bestaande woningen.
- In het vierde kwartaal van 2024 zijn voor de bouw van 19.309 nieuwe woningen bouwvergunningen afgegeven. Dat zijn er 33 procent meer dan in dezelfde periode vorig jaar. Over de loop van 2024 zijn het aantal bouwvergunningen steeds toegenomen, maar wel vanaf een relatief laag niveau.
- Het aantal vergunde nieuwbouwwoningen is een indicator voor het aantal woningen dat in de nabije toekomst gebouwd wordt. De gemiddelde doorlooptijd vanaf de vergunningverlening is ongeveer twee jaar. Woningtransformaties, zoals het omzetten van kantoren in woningen, zitten niet in de cijfers over nieuwbouw bouwvergunningen.

Bron: [StatLine - Bouwvergunningen woonruimten; aantal en index \(cbs.nl\)](#) en [StatLine - Voorraad woningen en niet-woningen; mutaties, gebruiksfunctie, regio \(cbs.nl\)](#)

Nieuwbouw en bouwvergunningen (t-2)

Voortschrijdend totaal over 12 maanden

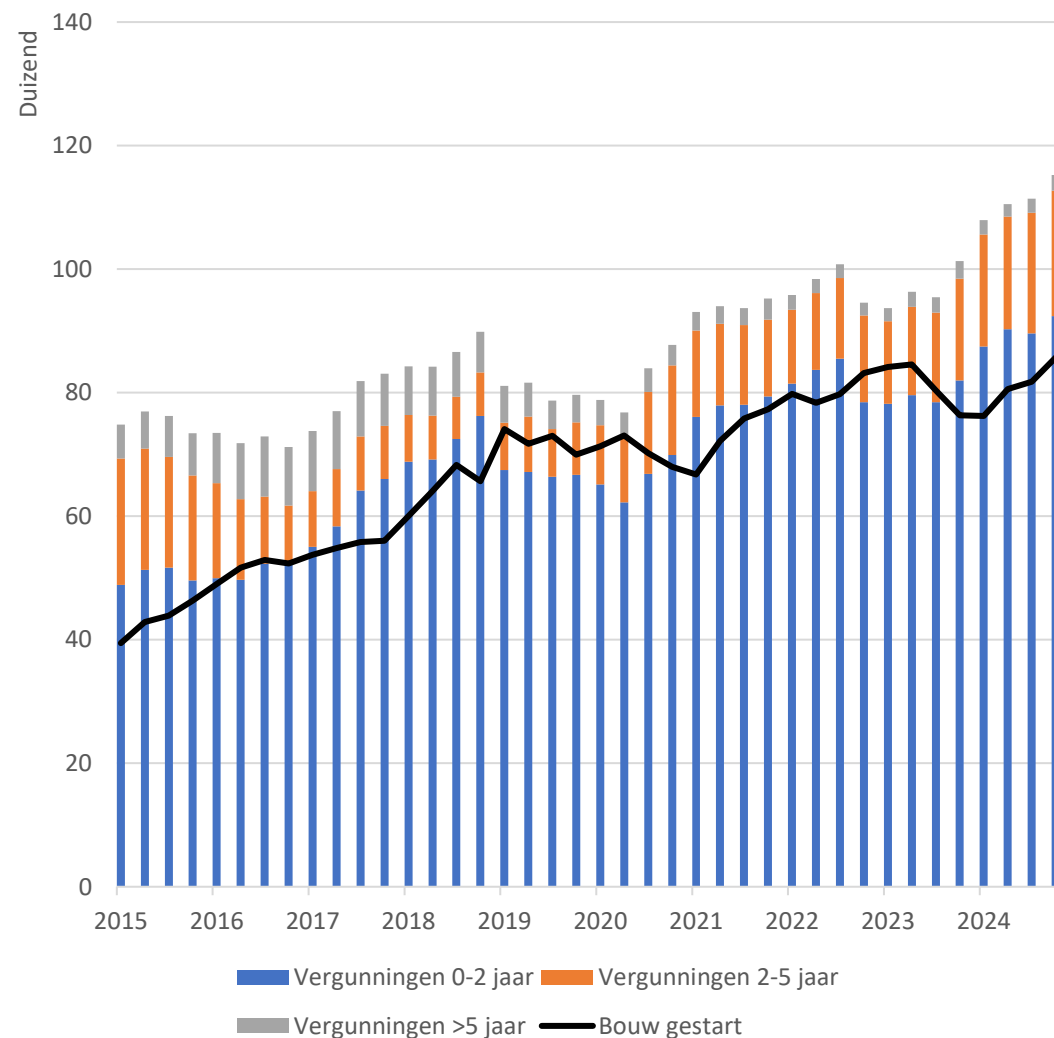
Pijplijn nieuwbouw

2024 Q4

- Aan het eind 2024 Q4 zaten bijna 201 duizend woningen in de pijplijn om gebouwd te worden. Hiervan zijn 86 duizend woningen momenteel in aanbouw en nog eens 115 duizend woningen zijn vergund maar daarvan is de bouw nog niet gestart.
- Voor woningen in de pijplijn geldt dat een vergunning is verleend om te gaan bouwen of dat de bouw van de woning reeds gaande is, maar dat de woning nog niet is opgeleverd.
- De totale pijplijn is ruim 23 duizend woningen (13 procent) meer dan een jaar geleden. Zowel het aantal vergunde woningen (plus 12 procent) als het aantal woningen waarvan de bouw is gestart (plus 14 procent) groeide sterk.

Pijplijn nieuwbouw woningen

In aanbouw en vergund

3

Investeringsmarkt

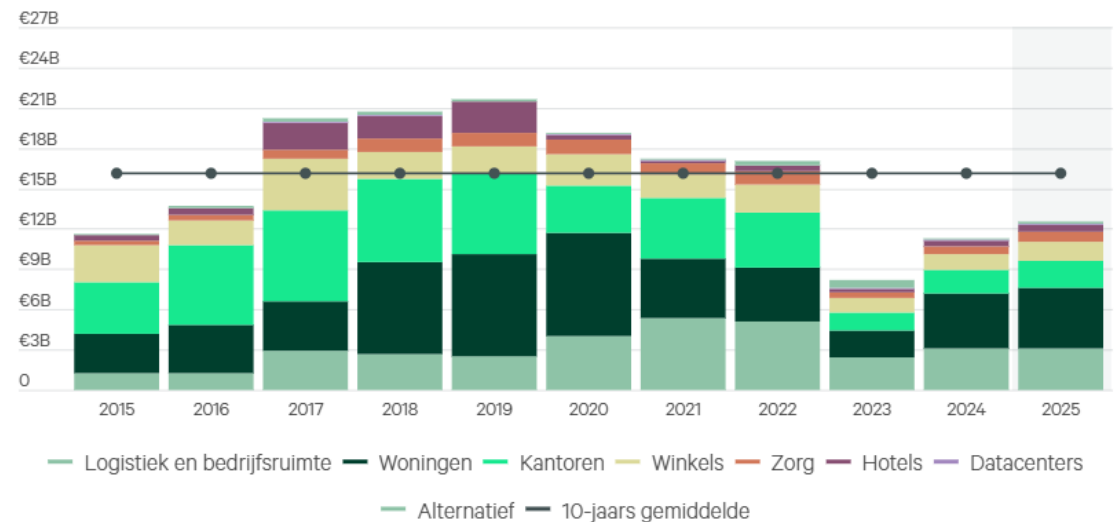

Beleggingsvolume

2024 Q4, CBRE

- In 2024 daalde de inflatie, kantelde het rentebeleid en werden de vooruitzichten op kapitaalwaardegroei beter. Dit heeft geleid tot toenemende dynamiek in 2024 en tot een beleggingsvolume van €11,3 miljard. Een stijging van 38% ten opzichte van vorig jaar. Een duidelijk herstel, dat vooral van de woningbeleggingsmarkt moest komen – daar steeg de dynamiek met 99%.
- De voornaamste allocatie van kapitaal ging naar de woningmarkt (37%), gevolgd door de logistieke sector (27%). De allocatie van kapitaal naar de kantorenmarkt bereikte met 14,9% een historisch laagtepunt. De winkelmarkt laat een stabiel beeld zien met een beleggingsvolume van 10,4% van het totaal.
- CBRE verwacht dat de Nederlandse commerciële vastgoedmarkt staat aan de vooravond van een nieuwe investeringscyclus. CBRE verwacht dalende aanvangrendementen die samengaan met gematigde tot sterke huurgroei in verschillende vastgoedcategorieën. Het totale beleggingsvolume komt in 2025 naar verwachting uit op € 12,5 miljard, een stijging van 10,6% ten opzichte van het beleggingsvolume van 2024.

Figuur 17: (Verwacht) beleggingsvolume per categorie

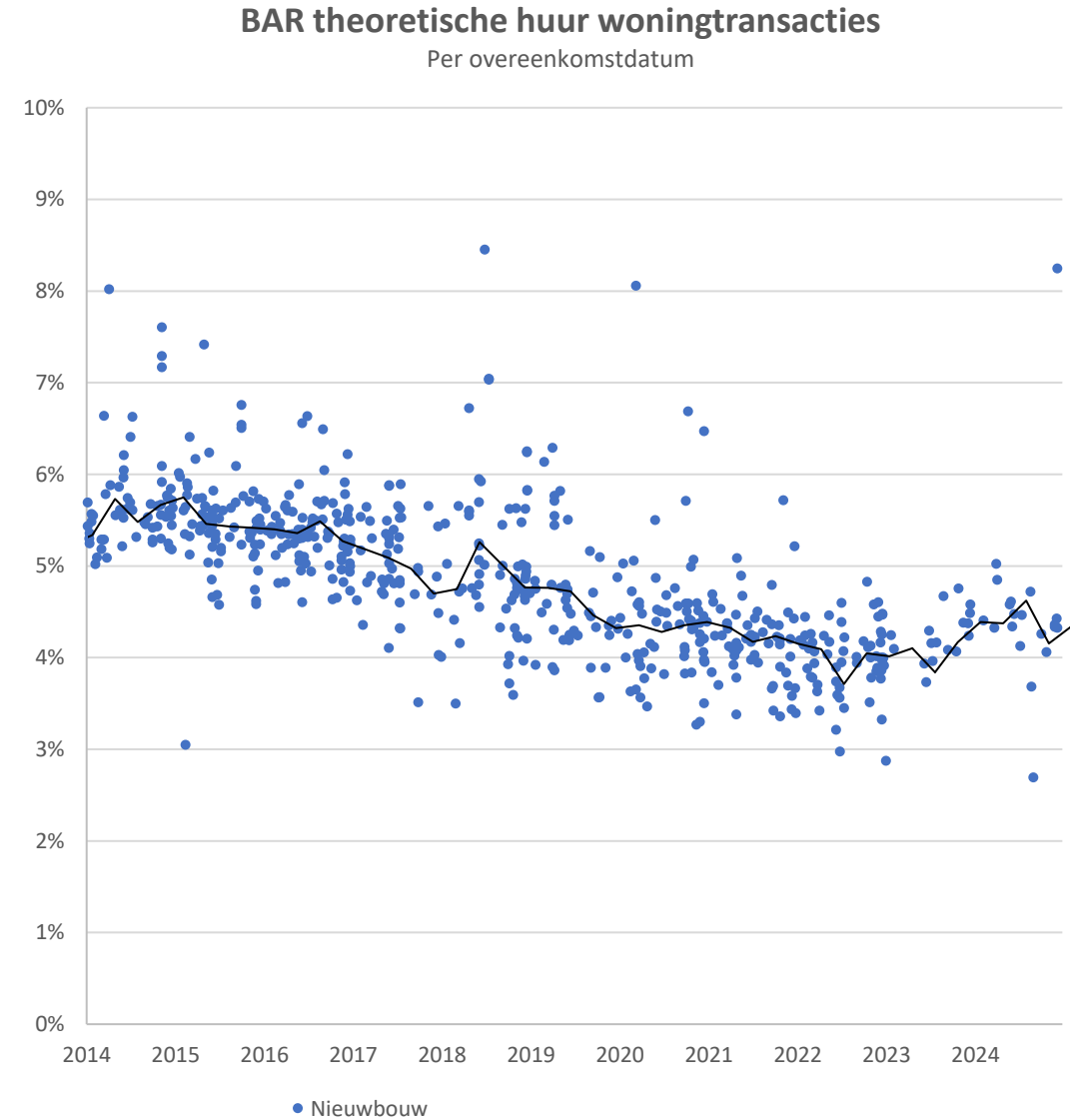

Bron: CBRE Research

Aanvangrendementen woningen

2024 Q4, Stivad

- De transactiedata van Stivad toont in het vierde kwartaal zes beleggingstransacties in nieuwbouwwoningen (turnkey en koop-aanneming) met een bruto aanvangsrendement (theoretische huur) dat varieert tussen 4,06 en 4,43 procent (NAR 3,36 tot 3,76 procent).

4

Energiemarkt

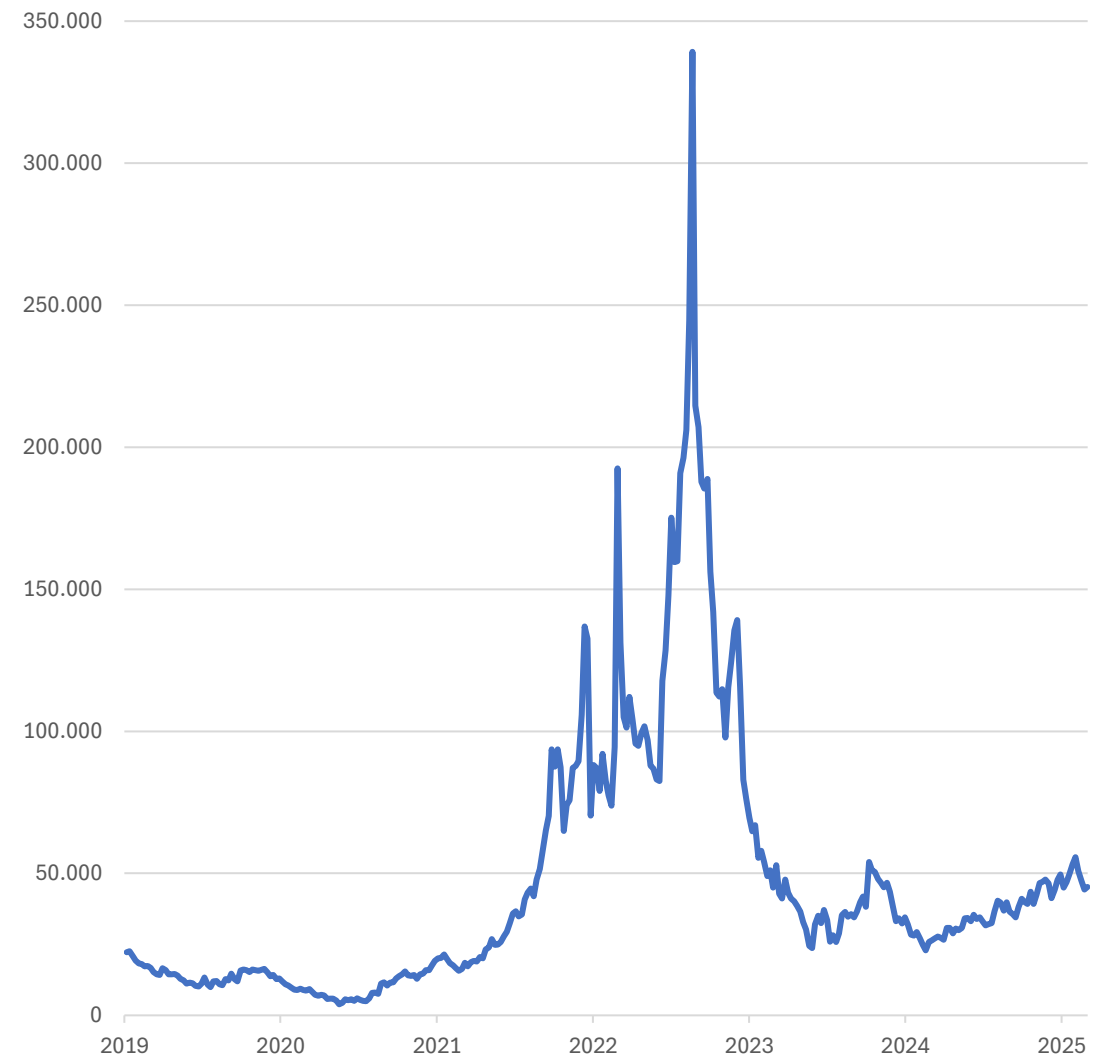

Energieprijzen

2025 februari

- Hiernaast worden de prijzen van Natural Gas Futures op de Title Transfer Facility (TTF) markt in Nederland weergegeven.
- De gasprijs op de groothandelsmarkt is de laatste drie maanden gestabiliseerd op momenteel € 45 per megawattuur (zo'n 100 m3 gas) ten opzichte van € 30 begin dit jaar.
- Energieleveranciers zijn vanaf 2026 verplicht om groen gas bij te mengen in het landelijke gasnetwerk (bijmengverplichting groen gas). De bijmengverplichting kan impact hebben op de kosten voor gas. De meerkosten zullen door de energieleveranciers worden doorgerekend aan hun klanten.

TTF natural gas price [€/GWh]

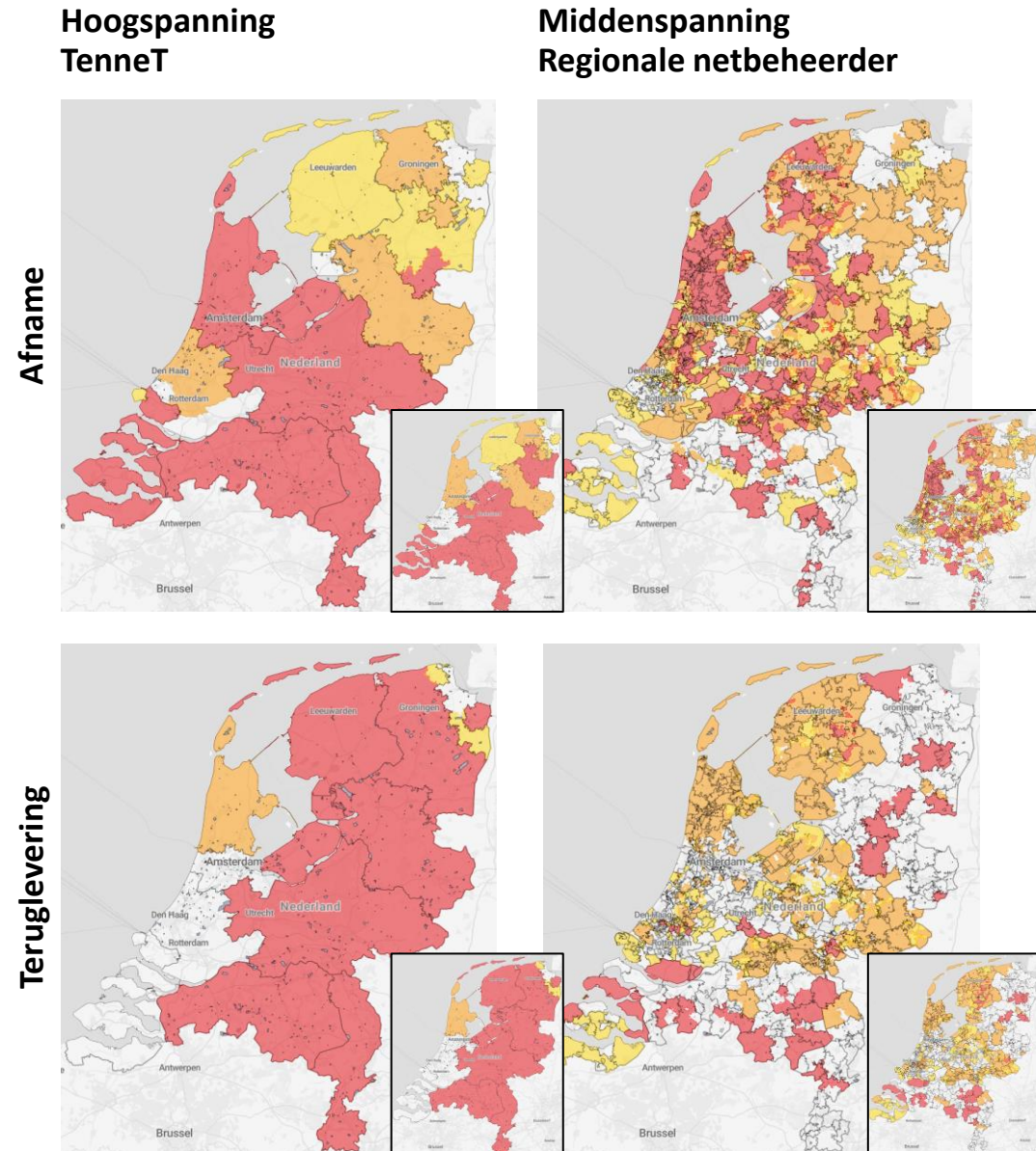

Netcongestie

2024 Q4

- Het Nederlandse elektriciteitsnetwerk is overvol. De afbeeldingen rechts hebben betrekking op partijen die plannen maken waarvoor een nieuwe of verzwaarde grootverbruikaansluiting nodig is of voor grootschalige projecten die energie leveren aan het elektriciteitsnet (netaansluiting groter dan 3x80A).
- In Noord-Holland en Zuid-Holland is de situatie op het hoogspanningsnet verslechterd sinds vorig kwartaal. De situatie bij regionale netbeheerders kan per gemeente sterk verschillen.
- Vanaf 1 april kunnen bedrijven en instellingen bij Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) een Flex-e-subsidie aanvragen. Deze subsidie geeft hen financiële steun om hun elektriciteitsgebruik flexibeler te maken. Hierdoor kunnen zij mogelijk toch verder groeien of verduurzamen, ook als het elektriciteitsnet vol is.

Bron: [Capaciteitskaart elektriciteitsnet \(netbeheernederland.nl\)](https://capaciteitskaart.elektriciteitsnet.netbeheernederland.nl)

CO2 Prijzen – ETS

2025 februari

- In Europa is een systeem opgezet, waarin men moet betalen voor het recht om CO2 uit te stoten. Grote industrieën en energiecentrales zijn verplicht om hieraan deel te nemen. 1 Certificaat is gelijk aan 1 ton CO2 uitstoot. Het handelssysteem wordt ETS (Emission trading system) genoemd.
- De prijzen van emissierechten binnen het Europese emissiehandelssysteem (ETS) zijn de laatste maanden gestabiliseerd op een niveau rond de € 70 per ton.
- De ETS prijs correleert met de prijs van gas. Een grotere vraag naar gas komt deels voort uit een hogere vraag naar gas vanuit de industriële productie. Dat leidt tot hogere emissies en daarom naar een grotere vraag naar emissierechten.
- In 2027 gaat een nieuw ETS-systeem van start (ETS-2) dat zich richt op CO2-emissies van de gebouwde omgeving, transport en andere sectoren. Het lijkt op het bestaande ETS voor de grote industrie en energiebedrijven, maar staat hier verder los van. In 2025 beginnen de eerste verplichtingen om de emissies te monitoren.

ETS prijs [€/ton CO2]

